

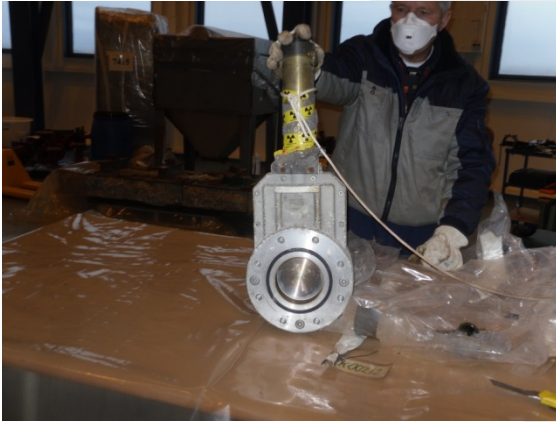
Håndtering af radioaktivt affald

Anne Sørensen
Heidi Sjølin Thomsen

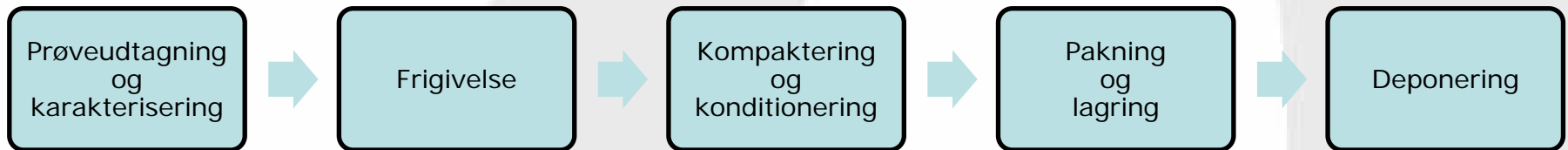
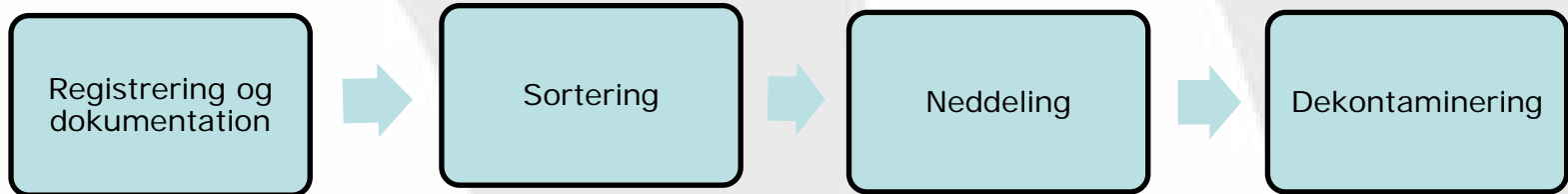
27. februar 2015

Hvad er radioaktivt affald?

Affaldshåndtering

DD's affaldspolitik

- Arbejde efter international standard
- Sikkert, miljømæssigt forsvarligt og økonomisk optimalt
  - ❑ Strålingsudsættelse af personer, skal være retfærdiggjort
- Minimere mængder (volumen)
  - ❑ Sorteret, veldokumenteret og sporbart
  - ❑ Frigivelse af ikke-radioaktivt materiale
- Viden om affaldet er let tilgængelig for samfundet

Dokumentation

- Stregkodebaseret system
  - Hvad, hvorfra, hvornår, hvor, hvem, hvilke dosishastigheder, hvilke isotoper...

Beholder ID	Aktual facilitet	Farve	Beholder type	Aktual placering	Affaldsemne ID	Indhold
2000028330	200PHL		220 tromle, betanfor, 100 inderromle	200PHL_SLU_R8D		
2000028329	231CTL		220 tromle, betanfor, 100 inderromle	231CTL_SLU_R8D		
2000028317	231CTL		220 tromle, betanfor, 100 inderromle	231CTL_SLU_R8D		
2000028305	249BUF		Palle, stålpl, galv	249BUF_REC0L_GUL_E	1000075011	Komponenter fra top shield
2000028299	249BUF		Palle, stålpl, galv	249BUF_REC0L_GUL_F	1000074930	Komponenter fra top shield
2000028287	249BUF		Palle, stålpl, galv	249BUF_REC0L_GUL_E	1000074930	Komponenter fra top shield
2000028275	249BUF		Palle, stålpl, galv	249BUF_REC0L_GUL_E	1000074930	Komponenter fra top shield
2000028263	249BUF		Palle, stålpl, galv	249BUF_REC0L_GUL_F	1000074845	Komponenter fra Topvid
2000028251	249BUF		Palle, stålpl, galv	249BUF_REC0L_GUL_F	1000074821	Komponenter fra Topvid
2000028240	249BUF		Palle, stålpl, galv	249BUF_REC0L_NEU_D	1000074730	Kar 4 - Triktor-kar - Del 3 - i Renserum område S16
2000028238	249BUF		Palle, stålpl, galv	249BUF_REC0L_GUL_F	1000074717	Kar 4 - Triktor-kar - Del 1 - i Renserum område S16
2000028226	249BUF		Palle, stålpl, bur	249BUF_REC0L_BLA_B	1000074693	Byg. 124 - Tank til opsamlng af radioaktiv vand - A2 - Aftapningsrør PVC
2000028214	249BUF		Palle, stålpl, galv	249BUF_REC0L_BLA_B	1000074631	Byg. 301 - Tank til opsamlng af radioaktiv vand - A1 - Aftapningsrør PVC
2000028202	249BUF		Palle, stålpl, galv	249BUF_REC0L_BLA_A	1000074559	PVC diverse rør fra Renserum område S16
2000028201	200PHL		Palle, stålpl, bur, storsæk	200PHL_MAL_NEU		
2000028196	200PHL		Palle, stålpl, bur, storsæk	200PHL_MAL_NEU		
2000028194	249BUF		Palle, stålpl, galv	249BUF_REC0L_NEU_D	1000074450	Kar fra Triktor-kar (Kar 4) i renserum område S16
2000028172	249BUF		Palle, stålpl, galv	249BUF_REC0L_BLA_B	1000074432	Cirkulationspumpe i Renserum område S16
2000028160	212MOD		220 tromle, betanfor, 100 inderromle	212MOD_SLU_R8D	1000074444	Varmtelegeme fra Triktor-kar (Kar 4) i Renserum område S16

Dansk Dekommissionering

Beholderkvittering

PAKKEANSVARLIG/AFFALDSKOORDINATOR

Beholder: 2000001038 Certifikat ID: 2000001038_2013-01-25_01 Status: OPRETTEDE

Serien: 65070-1-5004 Beholdertype: Stålbekholder, type 07

Materiale	Kg ialt	% est	Oprindelse
Jern/stål	0,0	0	200DR2
Aluminium	263,2	11	200DR2
	0,0	0	200DR2

PAKKEANSVARLIG

*Prøver taget iht arbejdsplan?

*Fotos linket til ADS?

*Er beholder en CUF?

*Sorteret og pakket iht gældende instruks?

*Backfill? Backfill, kg?

*Niveaumærke på alle 4 sider?

Afvigelser fra instruks?

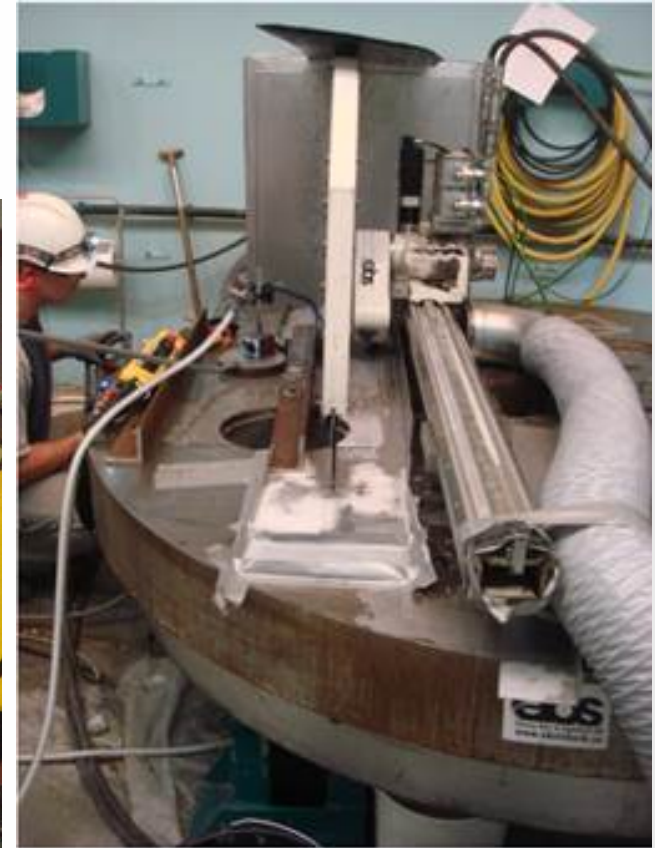
Årsag til afvigelse:

Bemærkning:

KLAR TIL GODKENDELSE - TRYK HER!

AFFALDSKOORDINATOR

Neddeling

Dekontaminering

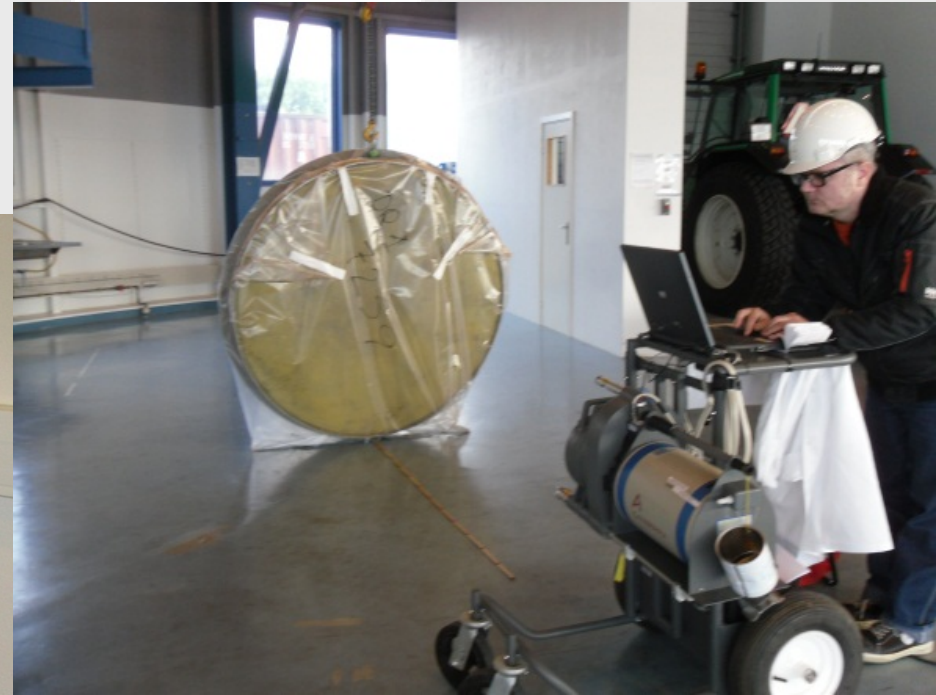

- **Alternativer:**

- Afbrænding i udlandet er godkendt
- Smeltning af metal i udlandet

Karakterisering

Materialetype
Kemisk analyse
Gammasppektroskopi,
Alfaanalyse m.m.

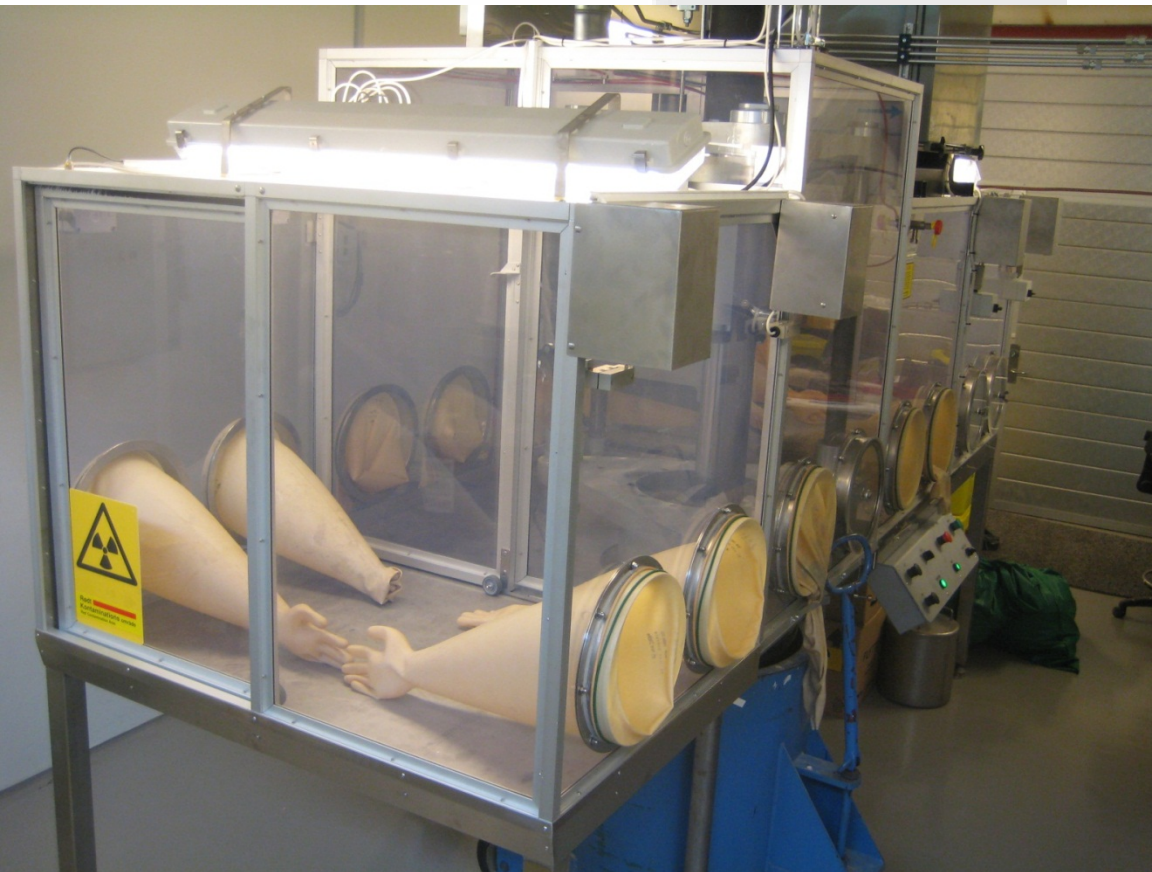
DANSK DEKOMMISSIONERING

Frigivelse af materialer

Kompaktering

Pakning af beholdere

Eksisterende affald

Affald	Vægt/ enheder	Volumen, Konditioneret (m ³)	Kortlivet β/γ (GBq)	Langlivet β/γ (GBq)	Langlivet α (GBq)
Lav-aktivt affald					
Affald fra spildevandsbehandling	1.100 tønder	920	1.800	0,5	130
Sammenpresset affald og jord	4.400 tønder	1.100	2.600	0,6	170
Mellem-aktivt affald					
Affald fra DR 3	17 C + 40 tønder	80	5.400	18.000	
Affald fra "Hot Cell"	180 tønder + 40A + diverse	430	33.000	147	1.300
Radioaktive kilder	18 tønder + diverse	30	370.000	300	1.500
Særligt affald					
Ca. 20 større kilder	Diverse	35			1.000
1,2 kg bestrålet, opløst uran	3 tønder	5	4.000	9	400
12 kg bestrålet brændsel	20A	20	23.000	55	1.500
222 kg bestrålet brændsel	13A	45	730.000	5.200	31.000
Kerneopløsning fra DR 1	3 flasker	10	120	1	4
Ikke-bestrålet uran	2 t	60			50
Tungt vand	0,1 t	3	5,7		
TOTAL		2.735	1.264.490	79.835	37.324

Opbevaring

Primært:

- 5457 standard tromler
- 35 ISO-containere 10" (halv højde)
- 6 ISO-containere 10"
- 51 Stålbeholdere

Langsigtet løsning for cirka 5.000 m³ affald Lav- og Mellemløst

Radioaktivt affald

- **Mængder (2015):**

- 5457 standard tromler
- 35 ISO-containere 10" (halv højde), 6 ISO-containere 10"
- 51 Stålbeholdere

- **Type:**

- Lav- og mellemaktivt affald, overvejende kortlivet ($T_{1/2} < 30$ år)
- Desuden en lille mængde særligt affald og langlivet affald

- **Oprindelse:**

- Industri, forskning og sundhedssektoren
- Dekommissionering

- **Materialer:**

- Metalskrot og beton
- Handsker, plast etc.
- Radioaktive kilder

Mellemlager

Slutdepot

Generelt

• Affaldsbeholdere evt. med fyldmateriale • Indeklima/luft • Opsyn	• Affaldsbeholdere med fyldmateriale • Depotbygning med fyldmateriale • Geologien

Sikkerhed

• Institutionel kontrol • Adgang til den enkelte enhed • Større risiko og konsekvens for/ved uheld • Større risiko ved terror • Doser til personale (nu og i fremtiden) • Risiko for tab af kompetencer	• Multibarriere (passiv sikkerhed) • Enhederne ikke let tilgængelige • Flere fysiske og kemiske barrierer • Mindre risiko for spredning af isotoper • Overvågning medfører ikke doser • Mindre byrde til fremtiden

Mellemlager

Slutdepot

Forpligtelsen omfatter

- En lokalitet skal findes
- Langtidsmellemlager og depot
- Planlægning og etablering af mellemlager
- Drift af mellemlager (incl. løbende ompakning af affaldsenheder)
- Dekommissionering af mellemlager
- Planlægning og etablering af slutdepot
- Overvågningsprogram

- En lokalitet skal findes
- Depot
- Planlægning og etablering af slutdepot
- Overvågningsprogram

Internationale erfaringer

- Kun et enkelt land har langtidsmellemlagring
- Anses internationalt kun som et skridt på vejen, ikke en endelig løsning

- Adskillige lande har slutdepoter til lav- og mellemaktivt affald
- Internationalt accepteret løsning

Frankrig

Norge

Spanien

Holland

Trench type disposal facilities

NTS - Area 5 (USA)

Richland (USA)

L'Aube (France)

Peña Blanca (USA)

Ezeiza (Argentina)

El Cabril (Spain)

Vaalputs (South Africa)

Australia

Kilde: IAEA

gy Agenc

Engineered near-surface disposal concepts

La Manche, France

El Cabril, Spain

Mochovce, Slovakia

L'Aube (CSA), France

Dukovany, Czech

Beilong, China

Rokkasho, Japan

Drigg, UK

NorthWest, USA

Kilde: IAEA

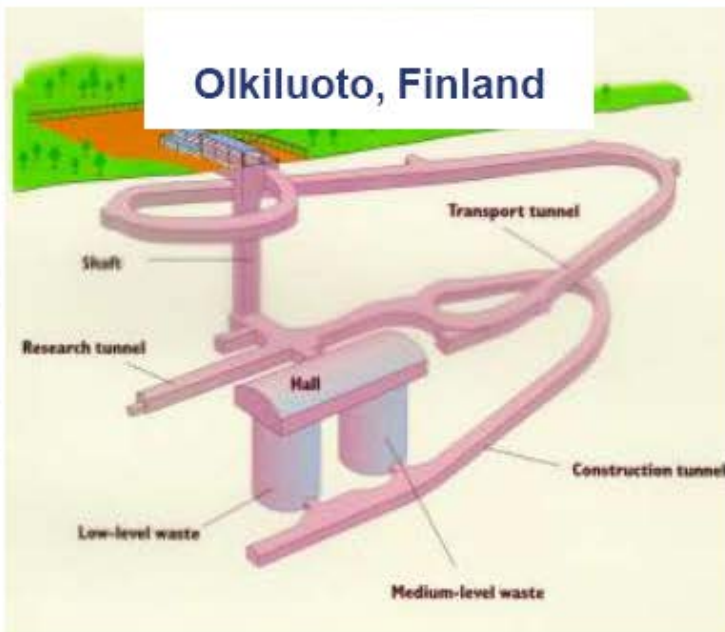
Age

Subsurface facilities, geologic repository

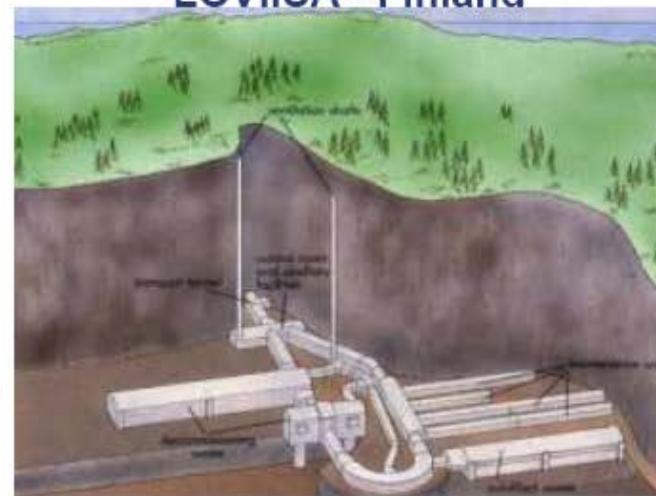
SFR, Sweden

Olkiluoto, Finland

LOVIISA - Finland

Bátaapáti, Hungary

Morsleben, Germany

HIMDALEN - Norway

Kilde: IAEA

Tak for opmærksomheden!

Rundvisning på DD's lagre

